

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 15P/34/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7724200828
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hirjaková
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2024:7724200828.1

Uznesenie

Okresný súd Michalovce, vo veci starostlivosti o maloletého A. B., nar. X.X.XXXX, bytom ako matka, dieťa matky C. D. B., A., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX a otca F. C. B., nar. X.XX.XXXX, bytom G. XXX, zastúpeného JUDr. Viktóriou Hajduovou, advokátkou Advokátskej kancelárie so sídlom v Trebišove, M. R. Štefánika 3197/32, v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a.**

odôvodnenie:

1./ Otec sa podaným návrhom došlým tunajšiemu súdu dňa 20.2.2024 domáhal, aby súd vydal neodkladné opatrenie, ktorým by dočasne uložil matke C. D. B., A., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX povinnosť udeliť súhlas s nástupom na plnenie povinnej školskej dochádzky maloletého A. B., nar. X.X.XXXX do H. I. A. Veľké Kapušany s vyučovacím jazykom slovenským s tým, že toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania vo veci samej

2./ Svoj návrh odôvodnil tým, že s matkou maloletého sa nevie dohodnúť na tom, akú školu bude maloletý navštevovať. Matka maloletého A., v čase jeho nástupu na Základnú školu J. K. s vyučovacím jazykom maďarským Veľké Kapušany, sama, svojvoľne, bez toho, aby sa dopytovala na jeho názor a jeho súhlas, umiestnila maloletého na základnú školu s vyučovacím jazykom maďarským, kde bol rozhodnutím riaditeľky ZŠ J. Erdelyiho, rozhodnutie č. 0722/2019 ZC, zo dňa 16.4.2019, maloletý prijatý na základné vzdelávanie, pričom takémuto rozhodnutiu predchádzal zápis dieťaťa do školy, vykonaný a podpísaný len matkou.

3./ Maloletý A. je toho času piatak, navštevuje piaty ročník tejto základnej školy. Otec nikdy nesúhlasil, aby navštevoval základnú školu s vyučovacím jazykom maďarským, pretože to považoval za nelogické až absurdné, aby syn navštevoval takúto školu, po skončení ktorej bude mať omnoho ťažšie možnosti uplatnenia do budúcnosti, ako aj v príprave na budúce povolanie, najmä pokiaľ matka maloletého je pedagógom v tej istej obci, avšak na Základnej škole s vyučovacím jazykom slovenským, na ZŠ P.O.H. L. B., ktorú navštevuje aj sestra maloletého. Je zrejmé nezhoda medzi rodičmi v podstatnej otázke, ako aj v tom, čo je v skutočnom záujme dieťaťa.

4./ Rozsudkom Správneho súdu v Košiciach sp. zn. KE 7S/17/2020 zo dňa 30.1.2024 bolo vyššie citované rozhodnutie Mesta Veľké Kapušany ako zriaďovateľa školy, ktorú maloletý navštevuje, zrušené. Dňa 13.2.2024 Mesto Veľké Kapušany zrušilo rozhodnutie riaditeľky ZŠ J. K. a vrátilo jej vec na nové konanie.

5./ Vec bola opätovne vrátená zriaďovateľovi školy, opätovne vystala otázka riešenia, na ktorej sa rodičia maloletého nevedia dohodnúť, akú školu bude naďalej maloletý A. navštevovať. Otec nesúhlasí s tým, aby navštevoval základnú školu s vyučovacím jazykom maďarským, pretože nevidí na to žiaden dôvod,

nakoľko primárnym materinským jazykom maloletého A. je slovenský jazyk. Vo veci samej podal otec návrh.

6./ V prípade maloletého A. došlo k situácii, kedy navštevoval prvý stupeň základnej školy v základnej škole s vyučovacím jazykom maďarským, no výborne ovláda aj slovenský jazyk a preto rozhodne je v jeho záujme, aby v dôsledku potreby jeho prípravy na budúce povolanie o etablovanie sa v živote, navštevoval školu s vyučovacím jazykom slovenským.

7./ Maloletý Patrik často aj toho času chodí na súťaž spolu s matkou a deťmi zo základnej školy s vyučovacím jazykom slovenským, navštevuje aj krúžok na tejto škole, aj má priateľov, ktorí ovládajú aj maďarčinu aj slovenský jazyk. Rozhodne je v záujme maloletého, aby navštevoval školu s vyučovacím jazykom slovenským, keďže bude výrazne obmedzený v možnostiach pri výbere strednej školy v prípade, že bude naďalej navštevovať základnú školu s vyučovacím jazykom maďarským, v ktorú otec nemá dôveru, pretože došlo k porušeniu jeho práv pri jeho zápise na túto školu. Otec rešpektuje, že aj v tomto konaní sa prihlíada na názor maloletého dieťaťa, v neposlednom rade na jeho preferencie. Je však toho názoru, že pod vplyvom citového rozpoloženia dieťa nie je schopné samo objektívne posúdiť, ktorá škola je preňho lepšia. V tejto súvislosti poukazuje na prostredie školy, sociálne väzby maloletého, ktoré nebudú žiadnym spôsobom narušené, ani zmenu kolektívu, ku ktorej by došlo, nie je možné posúdiť v neprospech maloletého, nakoľko je v piatom ročníku, aj v tomto školskom roku sa mu kolektív menil. Maloletý je značne adaptabilný.

8./ Podľa názoru otca je najlepší záujem maloletého primárnym kritériom pri rozhodovaní o všetkých otázkach a veciach, ktoré sa maloletého týkajú. Súd by mal tento záujem vyhodnocovať a zdôvodniť z hľadiska na emocionálne väzby maloletého ku každému z rodičov a najmä na všestranný vývoj maloletého. Nad rámec týchto skutočností otec uvádza, že maloletá Rebeka - sestra, navštevuje základnú školu s vyučovacím jazykom slovenským vo Veľkých Kapušanoch a aj matka maloletých detí vyučuje ako učiteľka na základnej škole s vyučovacím jazykom slovenským v tejto obci.

9./ Aj situácia s maloletou C. bola obdobná, no nakoľko otec podal návrh na vydanie neodkladného opatrenia na Okresnom súde v Michalovciach, kde bolo vedené konanie pod č. 23P/41/2021 a súd udelil súhlas namiesto matky, v zmysle ktorého dieťa bolo prijaté do slovenskej školy. Toto rozhodnutie bolo potvrdené Krajským súdom v Košiciach č. k. 8Cop/250/2021. Týmto návrhom sa otec domáha vydania neodkladného opatrenia - rozhodnutia súdu o podstatnej otázke, ktorou je príprava na budúce povolanie maloletého A., keďže matka otca viackrát, naposledy 15.2.2024 požiadala o udelenie súhlasu na to, aby A. mohol navštevovať osemročné gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským, s čím otec nesúhlasí. Súhlasí s tým, aby bola podaná žiadosť o prijatie maloletého A. na H. I. A. Veľké Kapušany s vyučovacím jazykom slovenským, teda aby navštevoval naďalej základnú školu.

10./ Naliehavosť potreby neodkladnej úpravy pomerov je podľa názoru otca osvedčená samotnou situáciou, obdobím školského roka a síce, kedy od 1. 4. do 30.4 sa koná zápis do základnej školy, ktorý predchádza začiatku školského roka, v ktorom dieťa bude plniť povinnú školskú dochádzku. Na podanie žiadosti o prijatie maloletého na základnú školu s vyučovacím jazykom slovenským je potrebný súhlas oboch rodičov a keďže sa na tom rodičia nevedia dohodnúť, otec žiada, aby súd uložil matke povinnosť tento súhlas poskytnúť. Potreba neodkladnej úpravy pomerov je daná a otec ju osvedčuje tým, že toho času de facto dieťa neplní povinnú školskú dochádzku v žiadnej škole, s prihladením na zrušenia rozhodnutia riaditeľky ZŠ J. K., L. B., a preto je potrebné bezodkladne ho niekam umiestniť.

11./ Ako najjednoduchšie východisko z predmetnej situácie, ktorá nie je v záujme maloletého sa otcovi javí umiestniť ho do ZŠ P.O.H. Veľké Kapušany s vyučovacím jazykom slovenským, s čím nesúhlasí matka. O príprave na budúce povolanie maloletého rozhodujú obaja rodičia dieťaťa a obaja sú aj účastníkmi konania v prípade rozhodovania o prijatí dieťaťa do základnej školy. V tomto prípade základná škola bez zrejmeého dôvodu prijala maloletého na základné vzdelávanie bez súhlasu otca, ktorý nechce, aby sa táto situácia opakovala.

12./ Z obsahu spisu sp. zn. 15P/34/2024 bolo zistené, že otec súčasne s návrhom na vydanie neodkladného opatrenia podal dňa 20.2.2024 návrh na nahradenie súhlasu matky s nástupom na plnenie povinnej školskej dochádzky maloletého A. do H. I. A. L. B. s vyučovacím jazykom slovenským.

13./ Z rozhodnutia Okresného súdu Michalovce zo dňa 8.3.2024 č.k. 15P/41/2024 - 24 bolo zistené, že tunajší súd neodkladným opatrením dal za otca F. C. B., nar. X.XX.XXXX - otca maloletého A. B., nar. X.X.XXXX súhlas na podpísanie prihlášky na zápis do Gymnázia- Gimnázia, M. XX, B. N., / 8-ročné štúdium/ na plnenie povinnej školskej dochádzky. Uvedené rozhodnutie ešte nenadobudlo právoplatnosť.

14./ V zmysle § 35 zák. č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

15./ Podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok /ďalej len CSP/, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

16./ Podľa § 367 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok /ďalej len CMP/, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

17./ V zmysle citovaných zákonných ustanovení je účelom neodkladného opatrenia predovšetkým odôvodňujúca potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníka. Je potrebné nariadiť ho vtedy, ak je nevyhnutné dočasne zabezpečiť ochranu porušených a ohrozených práv účastníkov konania, pričom je nevyhnutný okamžitý zásah súdu. Jeho nariadenie predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu. Osvedčenie nároku ako podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné posudzovať vždy so zreteľom na nárok uplatnený vo veci samej.

18./ Neodkladné opatrenie predstavuje jeden zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej) a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených, prípadne dodatočne predložených listín. Takýto postup súdu predpokladá platná právna úprava (§ 329 CSP) sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu. Ak by v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia bolo potrebné trvať na požiadavke riadneho vykonania a hodnotenia dôkazov, mohol by byť účel tohto procesného inštitútu zmarený, pretože základnými znakmi neodkladných opatrení sú ich dočasnosť a provizórnosť. Najmä atribút provizórnosti je potrebné mimoriadne vyzdvihnúť, lebo už zo samotného označenia „neodkladné opatrenie“ vyplýva, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi účastníkmi a že nariadením neodkladného opatrenia nezískava jeden z účastníkov silnejšie postavenie, nezískava práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne upravuje určitý okruh vzťahov.

19./ V danom prípade nebola preukázaná potreba rýchlo a dočasne upraviť pomery účastníkov konania, pretože práva a oprávnené záujmy účastníkov konania nie sú ohrozené. Maloletý A. si toho času plní povinnú školskú dochádzku na Základnej škole J. K. s vyučovacím jazykom maďarským vo Veľkých Kapušanoch a túto školu navštevuje už piaty rok. Je zrejmé, že počas tejto doby si maloletý zvykol na prostredie školy a vytvoril si aj sociálne väzby. Pokiaľ otec sleduje najlepší záujem maloletého dieťaťa,

mal by rešpektovať aj vôľu maloletého. Ako však vyplýva z neodkladného opatrenia tunajšieho súdu zo dňa 8.3.2024 č.k. 15P/41/2024 -24, ktorým súd dal za otca súhlas na podpísanie prihlášky na zápis maloletého do Gymnázia- Gimnázia, M. XX, B. N., na osemročné štúdium na plnenie povinnej školskej dochádzky, súd pri tomto rozhodovaní rešpektoval vôľu maloletého A., ktorý má o štúdiu na tejto škole, mimoriadny záujem a jeho nadšenie pre vzdelávanie, bádanie, vedu, programovanie a učenie bude na tejto škole veľmi dobre podporované. Nie je v záujme maloletého ponechávať ho na základnej škole, pretože táto mu už v rámci jeho záujmov a vzdelávania nebude postačovať. Súd poukazuje aj na to, že táto škola je dvojazyčná, takže maloletý bude môcť študovať v slovenskom, aj v maďarskom jazyku. Súdu nie je zrejmé, či otec zisťoval názor maloletého, ktorú školu chce maloletý navštevovať a na základe čoho, otec dospel k presvedčeniu, že premiestnenie maloletého na Základnú školu P.O.H. s vyučovacím jazykom slovenským je v jeho záujme.

20./ Pre vydanie tohto neodkladného opatrenia v súčasnosti nie sú splnené zákonné podmienky. Súd preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

Poučenie:

Proti uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od jeho doručenia na tunajšom súde.

Odvolanie musí obsahovať všeobecné náležitosti podľa § 127 ods. 1 CSP, to znamená, že musí byť z odvolania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.